

Arbejdsgruppemøde: “Environmental Sound Solutions” – 14. november 2023

Dagsorden:

1. Webinarer:

Opfølgning på forslag og idéer fra møde #16, herunder yderligere kommentarer og forslag.

a. Forslag til mulige oplægsholdere

b. Nye temaer?

2. Fysiske events i 2023/2024?

a. Møder? Workshops? Andet?

3. Andre events af interesse:

4. Eventuelt.

Ad 2: Oplæg og status

#	Emne	Baggrund
2	Nabostøj Fokus på indendørs støj	<p>Tidsplan: marts-april, 2024 ? Tænkes gennemført 10:00 – 11:30, da målgruppen bl.a. er offentligt ansatte.</p> <p>(Ventilation, vaskemaskiner, naboer imellem, mv, arbejdsro, når man er henvist til hjemmearbejdsplads, osv.)</p> <p>Forslag til foredragsholdere:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Birgit Rasmussen, AAU-CPH: Nabostøj publikationen (Birgit Rasmussen). Vil tage udgangspunkt i, hvordan man renoverer bygninger fra forskellige perioder. Har måleresultater, men behøver tid til at bearbejde disse. Forventer at være klar til april 2023. • Sandra Lori Petersen, Teknologisk Institut: Antropologisk tilgang til nabostøj. Har lavet dybtgående undersøgelse af, hvordan beboere oplever nabostøj. • Claus Møller Petersen, Sweco. Kontakt gennem Birgit. Måske bliver det en anden person fra hans organisation. <p>Målgruppe:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Da en del af målgruppen kommunalt ansatte, skønner vi, at det er vigtigt at webinarret afholdes med slut senest kl. 15:00. på dagen, bedst 10:00 til 11:30. <p>Afklaring med</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sandra Lori Petersen (Patrick kan hjælpe med kontakt)? • Claus Møller Petersen (Sweco), alternativt Søren Andersen (chef for gruppen)? <p>Birgit forsøger at få en afklaring med Sweco. Hvis det mislykkes, så gennemføres webinarret uden indlæg fra rådgivere.</p> <p>Sekretariatet kan evt. også forsøge, om der her er forbindelse til en rådgiver, so kan bidrage.</p>

#	Emne	Baggrund																																				
6	'Sound Scaping' Fortsat fra forrige side	<p>Titel:</p> <ul style="list-style-type: none"> 'Lyddesign og Støjreduktion Med Soundscaping' <p>Varighed:</p> <ul style="list-style-type: none"> 2 timer <p>Som opfølgning på tidligere møder om emnet har Douglas den 11. juli 2023 fremsendt et oplæg til webinar, se oplæg til program nedenfor.</p> <p>Timing af event: Efteråret 2023, eller start 2024.</p> <p>Målgruppen for webinar:</p> <ul style="list-style-type: none"> Kommuner, Plan- og Landdistriktsstyrelsen, KL, VD, BD, DSB, Letbaner, Metro, Gate 21, mv <p>Med hensyn til kontaktgruppen, som tidligere har været inddraget, vælger vi at undlade nyt møde, men informere kontaktgruppen om udfaldet af planlægningen.</p> <p>Oplæg til program:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Emne</th> <th>Indlægsholder</th> <th>Tid</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Velkommen og DSC</td> <td>DSC</td> <td>5 min</td> </tr> <tr> <td>Hvad er soundscaping? Hvad kan soundscaping?</td> <td>Doug</td> <td>10 min</td> </tr> <tr> <td>Hvordan "måler" man det?</td> <td>Doug</td> <td>5-10 min</td> </tr> <tr> <td>Inddragelse i planlægning og løsninger (case story: Wales noise & soundscaping action plan 2018-2023)</td> <td>Internoise fordragsholder (Wales "MST" Douglas fremsender kontaktdata)</td> <td>15 min</td> </tr> <tr> <td>Inddragelse i planlægning og løsninger (case stories: Sverige) Malmø, Helsingborg, evt Stockholm lydindeks for boliger</td> <td>Martin Hallberg, Efterklang (AFRY))</td> <td>15 min</td> </tr> <tr> <td>Inddragelse i planlægning og løsninger (case stories: VD)</td> <td>Jakob Fryd, Vejdirektoratet (vist Martin?)</td> <td>15 min</td> </tr> <tr> <td>Inddragelse i planlægning og løsninger (case stories: Århus, Norge, ...)</td> <td>Trond Maag (er positiv, Douglas kontakter igen)</td> <td>15 min</td> </tr> <tr> <td>Hvor kan man få hjælp? (hvem ved noget?)</td> <td>Douglas Manwell & Torben Holm Pedersen (FORCE)</td> <td>5 min</td> </tr> <tr> <td>Hvad mangler vi? Forskningsområder</td> <td>Douglas kontakter.</td> <td>10 min</td> </tr> <tr> <td>Q&A, diskussion</td> <td>Birger</td> <td>10-15 min</td> </tr> <tr> <td>Konklusion: Fremtidig webinarer om emnet (f.eks. Biodiversitet og beskyttelse af natur, stille områder, mv)</td> <td>???</td> <td>5 min</td> </tr> </tbody> </table> <p>Ressourcer: FORCE Technology, DTU, Jakob og Doug, Wales MST, Trond, AFRY, Gate 21?</p> <p>Jeppe indkalder til et forberedelsesmøde med Martin, Martin, Trond og Douglas. På mødet afklares temafordelingen og dato for event.</p> <p>Douglas kontaktede Trond igen og tager en snak med Torben Holm Pedersen om indlægget "Hvor kan man få hjælp?"</p>	Emne	Indlægsholder	Tid	Velkommen og DSC	DSC	5 min	Hvad er soundscaping? Hvad kan soundscaping?	Doug	10 min	Hvordan "måler" man det?	Doug	5-10 min	Inddragelse i planlægning og løsninger (case story: Wales noise & soundscaping action plan 2018-2023)	Internoise fordragsholder (Wales "MST" Douglas fremsender kontaktdata)	15 min	Inddragelse i planlægning og løsninger (case stories: Sverige) Malmø, Helsingborg, evt Stockholm lydindeks for boliger	Martin Hallberg, Efterklang (AFRY))	15 min	Inddragelse i planlægning og løsninger (case stories: VD)	Jakob Fryd, Vejdirektoratet (vist Martin?)	15 min	Inddragelse i planlægning og løsninger (case stories: Århus, Norge, ...)	Trond Maag (er positiv, Douglas kontakter igen)	15 min	Hvor kan man få hjælp? (hvem ved noget?)	Douglas Manwell & Torben Holm Pedersen (FORCE)	5 min	Hvad mangler vi? Forskningsområder	Douglas kontakter.	10 min	Q&A, diskussion	Birger	10-15 min	Konklusion: Fremtidig webinarer om emnet (f.eks. Biodiversitet og beskyttelse af natur, stille områder, mv)	???	5 min
Emne	Indlægsholder	Tid																																				
Velkommen og DSC	DSC	5 min																																				
Hvad er soundscaping? Hvad kan soundscaping?	Doug	10 min																																				
Hvordan "måler" man det?	Doug	5-10 min																																				
Inddragelse i planlægning og løsninger (case story: Wales noise & soundscaping action plan 2018-2023)	Internoise fordragsholder (Wales "MST" Douglas fremsender kontaktdata)	15 min																																				
Inddragelse i planlægning og løsninger (case stories: Sverige) Malmø, Helsingborg, evt Stockholm lydindeks for boliger	Martin Hallberg, Efterklang (AFRY))	15 min																																				
Inddragelse i planlægning og løsninger (case stories: VD)	Jakob Fryd, Vejdirektoratet (vist Martin?)	15 min																																				
Inddragelse i planlægning og løsninger (case stories: Århus, Norge, ...)	Trond Maag (er positiv, Douglas kontakter igen)	15 min																																				
Hvor kan man få hjælp? (hvem ved noget?)	Douglas Manwell & Torben Holm Pedersen (FORCE)	5 min																																				
Hvad mangler vi? Forskningsområder	Douglas kontakter.	10 min																																				
Q&A, diskussion	Birger	10-15 min																																				
Konklusion: Fremtidig webinarer om emnet (f.eks. Biodiversitet og beskyttelse af natur, stille områder, mv)	???	5 min																																				

#	Emne	Baggrund
7	Vindmøllestøj og naboskab	<p>Tidsplan for event:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Forventes afviklet i starten af 2024 <p>Arrangementstype:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vi sigter på, at eventet afholdes som webinar. <p>Afledte udfordringer.</p> <p>I øjeblikket meget fokus på opsætning af vindmøller, forsinkelser i opsætning og her fylder støj meget.</p> <p>Vindmøllestøjområdet er flyttet fra Miljøministeriet til Miljøstyrelsen, og der skal man først have medarbejdere uddannet indenfor området, inden Styrelsen vil kunne deltage i et webinar.</p> <p>FORCE Technologies har i øvrigt som opgave at træne de ansvarlige medarbejdere i Miljøstyrelsen omkring vindmøllestøj (sker inden sommerferien 2023). Fokus: vindmøllestøj og naboskab.</p> <p>Eventet tager i øvrigt afsæt i DEKO-vindprojektet, samt et RK-projekt hos FORCE omkring emnet.</p> <p>Fokus:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Miljøstyrelsen har pt. meget fokus på støj fra off-shore vindmøller. • Men samtidigt pressere Regeringen på at få opsat flere landvind-møller. Her er støj også en væsentlig parameter. <p>Men i begge tilfælde er udfordringen, at de, der bor i nærheden af vindmøllerne, føler sig generet af støj fra møllerne. Incitamentmodeller er vigtige til at opnå bedre borgeraccept.</p> <p>Indlægsholdere:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Miljøstyrelsen (Lasse Christner Månsson)? • Lars Sommer Søndergaard, FORCE, "Deko-wind" projekt + DTU & Siemens (Også RK-projektområde hos FORCE) • Sophie Nyborg (socio-akustisk tilgang), DTU • Christian Borsch, DTU (tidligere OK, p.t. ikke på listen?) <p>Målgruppe:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kommunalt ansatte, der har været involveret i – eller skal til at arbejde med – vindmølleparker • Ansatte i vindmølleindustrien • Lokalpolitikere • Rådgivende ingeniører <p>Rune kontakter Lasse Christner Månsson i Miljøstyrelsen om deltagelse i vores event. Resultatet meddeles Jeppe.</p> <p>På baggrund af tilbagemelding fra Rune tages stilling til, om der skal afholdes et formøde mellem foredragsholdigere. Derefter fastlægges dato for event og Jeppe tager sig af det praktiske.</p>
12	Trafikstøj i tættere befolkede områder Titlen ændres fx til: "Udfordringen med megen vejstøj – bildæk og vejbelægning"	<p>Et webinar på området kunne tage udgangspunkt i følgende delemler:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Støjsvage asfaltbelægninger (klimavenlig drænasfalt) • Hastigheder på motorveje ved byerne og lokaltrafik i byområder Der er forslag fremme om 90 km/t for Ring 3, og flere kommuner, København, Gladsaxe og Furesø fokuserer på 40/t i byområder - nogle steder endog lavere. Ikke kun støj, men også hensyn til sikkerhed – og letbanetrafik. • Indlæg fra formand i paraplyorganisationen "Dækbranchen Danmark" om organisationens database for dækstøj (dæk med lav støj) • FDM også med henblik på at få saglig information ud. Medvirkende fx Søren W. Rasmussen. <p>Jakob er 'tovholder' på emnet og vil komme med oplæg til næste møde om delemler og personer, som kan bidrage.</p> <p>Timing: Foråret 2024. Kommunerne skal på det tidspunkt ud med deres støjhandlingsplaner i offentlig høring. En bred debat, også med deltagelse fra DSC passer godt sammen.</p> <p>Samfundsmæssige effekt, herunder samfundskonometri mv. er interessant. Gate 21 har i samarbejde med nogle kommuner været ude med beregninger og forslag</p> <p>Emnet ikke behandlet på mødet grundet Jakobs fravær. Udsættes til næste møde.</p>

#	Emne	Baggrund																		
15.a	Støj fra maskiner og maskinanlæg	<p>Sættes på hold indtil pkt. 15b er afklaret og i luften.</p> <p>Støj fra store maskinanlæg omfatter ikke mindst vindmøllestøj. Her kunne folk fra driftsselskaberne ved vindmølleparker være interessante at inddrage, fx:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ørsted • EON • Vattenfall • European Energy (Knud Erik Andersen) <p>Landanlæg er nok i første omgang mest interessante, om end mekaniske støj/vibrationer på offshore anlæg i forhold til dyreliv i havet måske også kan komme på tale.</p>																		
15.b	Støj fra store anlægsarbejder Titlen ændres til: "Effektiv styring af støjende anlægsarbejder"	<p>Oplæg:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Fysisk event, men gerne som hybrid-event, hvor enkelte indlæg kan være videoindslag. Om muligt også gerne video-recording af event. Om det kan ske on-line eller blot blive lagt på DSC hjemmeside efterfølgende må afklares. <p>Antages, at en stor del af deltagerne er baseret i Hovedstadsområdet. Hvis vi skal have kommunerne med, så skal det nok afholdes på en torsdag..</p> <p>Program:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Min.</th> <th></th> <th></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>5</td> <td>Intro</td> <td>Rune Egedal, FORCE Technology</td> </tr> <tr> <td>20</td> <td>Myndighedernes håndtering af støjende anlægsarbejde Vedr. f.eks. vedligehold af nye spor om natten vs om dagen (inkl. vurderinger af fremkommelighedens relative kost-benefit ift andre gener, mv)</td> <td>evt. Carsten Ryom, Århus Kommune (fx via video-link) F.eks. Aarhus Kommune i relation til BaneDanmark og støjende anlægsarbejder om natten. (udvidelse af hovedbanen og strø til tog i hele Jylland)</td> </tr> <tr> <td>20</td> <td>Bygherrernes erfaringer En erfarne ejers erfaringer ift støj og vibration Design, udbud, planlægning, styring, efterkontrol, ... Se nedenunder for projektideer</td> <td>evt. Jakob Fryd, VD, eller Lisette Mortensen, eller én, de kan page på. Alternativt én fra Regionerne (f.eks. ift. supersygehusene) eller deres bygherrerådgiver (SWECO, COWI, Rambøll, Niras,</td> </tr> <tr> <td>20</td> <td>Aktiv støjovervågning til håndtering af naboerne ved Ringstedbanens udvidelse Banedanmark havde et projekt i Hvidovre og Københavns Kommuner i og omkring 2015-2016 herom Alternativt finde en anden praktisk overvågnings case study ved at spørge blandt SWECO, COWI, Rambøll, Niras kontakter. Fokus: F.eks. den kommende store ombygning af Ringsted Station i forbindelse med krydsende banelinjer til Femern- og Øst-Vest linjeføringerne. Skal ske midt i Ringsted by.</td> <td>evt. Berit Evald Jendal (BEJL) <bejl@bane.dk>; Christina Dahrup-Andersson (CDHA) <CDHA@BANE.dk>, Banedanmark eller Lene Reiff, BaneDanmark (sæt Lisette Mortensen på som cc:).</td> </tr> <tr> <td>15</td> <td>Pause</td> <td></td> </tr> </tbody> </table> <p>Pkt. 15b fortsættes næste side</p>	Min.			5	Intro	Rune Egedal, FORCE Technology	20	Myndighedernes håndtering af støjende anlægsarbejde Vedr. f.eks. vedligehold af nye spor om natten vs om dagen (inkl. vurderinger af fremkommelighedens relative kost-benefit ift andre gener, mv)	evt. Carsten Ryom, Århus Kommune (fx via video-link) F.eks. Aarhus Kommune i relation til BaneDanmark og støjende anlægsarbejder om natten. (udvidelse af hovedbanen og strø til tog i hele Jylland)	20	Bygherrernes erfaringer En erfarne ejers erfaringer ift støj og vibration Design, udbud, planlægning, styring, efterkontrol, ... Se nedenunder for projektideer	evt. Jakob Fryd, VD, eller Lisette Mortensen, eller én, de kan page på. Alternativt én fra Regionerne (f.eks. ift. supersygehusene) eller deres bygherrerådgiver (SWECO, COWI, Rambøll, Niras,	20	Aktiv støjovervågning til håndtering af naboerne ved Ringstedbanens udvidelse Banedanmark havde et projekt i Hvidovre og Københavns Kommuner i og omkring 2015-2016 herom Alternativt finde en anden praktisk overvågnings case study ved at spørge blandt SWECO, COWI, Rambøll, Niras kontakter. Fokus: F.eks. den kommende store ombygning af Ringsted Station i forbindelse med krydsende banelinjer til Femern- og Øst-Vest linjeføringerne. Skal ske midt i Ringsted by.	evt. Berit Evald Jendal (BEJL) <bejl@bane.dk>; Christina Dahrup-Andersson (CDHA) <CDHA@BANE.dk>, Banedanmark eller Lene Reiff, BaneDanmark (sæt Lisette Mortensen på som cc:).	15	Pause	
Min.																				
5	Intro	Rune Egedal, FORCE Technology																		
20	Myndighedernes håndtering af støjende anlægsarbejde Vedr. f.eks. vedligehold af nye spor om natten vs om dagen (inkl. vurderinger af fremkommelighedens relative kost-benefit ift andre gener, mv)	evt. Carsten Ryom, Århus Kommune (fx via video-link) F.eks. Aarhus Kommune i relation til BaneDanmark og støjende anlægsarbejder om natten. (udvidelse af hovedbanen og strø til tog i hele Jylland)																		
20	Bygherrernes erfaringer En erfarne ejers erfaringer ift støj og vibration Design, udbud, planlægning, styring, efterkontrol, ... Se nedenunder for projektideer	evt. Jakob Fryd, VD, eller Lisette Mortensen, eller én, de kan page på. Alternativt én fra Regionerne (f.eks. ift. supersygehusene) eller deres bygherrerådgiver (SWECO, COWI, Rambøll, Niras,																		
20	Aktiv støjovervågning til håndtering af naboerne ved Ringstedbanens udvidelse Banedanmark havde et projekt i Hvidovre og Københavns Kommuner i og omkring 2015-2016 herom Alternativt finde en anden praktisk overvågnings case study ved at spørge blandt SWECO, COWI, Rambøll, Niras kontakter. Fokus: F.eks. den kommende store ombygning af Ringsted Station i forbindelse med krydsende banelinjer til Femern- og Øst-Vest linjeføringerne. Skal ske midt i Ringsted by.	evt. Berit Evald Jendal (BEJL) <bejl@bane.dk>; Christina Dahrup-Andersson (CDHA) <CDHA@BANE.dk>, Banedanmark eller Lene Reiff, BaneDanmark (sæt Lisette Mortensen på som cc:).																		
15	Pause																			

#	Emne	Baggrund		
15b	Støj fra store anlægsarbejder Pkt. 15b fortsat fra forrige side	20	<p>En entreprenørs/rådgivers synspunkt om issues ved støjende anlægsarbejde. Evt. vha. af rådgivende ingeniør som er en del af det relevante konsortium. Evt. kan gøres som case story Vi mangler foredragsholder, kan DSC sekretariatet hjælpe (f.eks. Sine Lomholdt)?</p>	<p>MT Højgård, NCC, Nordstern, eller SWECO, COWI, Rambøll, Niras Vi forestiller os; at DSC tager fat i DSCs kontakter blandt rådgivere for at identificere entreprenører til at give et indlæg, evt. sammen med deres rådgiver</p> <p>Douglas Manvell, DMdB</p>
		20	<p>Kommercielle systemer til styring og optimering af støjende anlægsarbejde Hvilke muligheder tilbyder teknologien nu? Hvad findes der, og hvad er muligt? (OBS ikke en reklame for et enkelt system)</p>	
		30	Spørgsmål og debat	Ordstyrer: Rune og Douglas
<p>Større nuværende og forhenværende anlægsarbejde som der muligvis er spænding omkring inkluderer:</p> <ul style="list-style-type: none"> • CPH Metro • Femern forbindelse (SWECO er vist med) • Lynetteholm • Storstrømsbroen • Fjernvarme (f.eks. Gentofte) • BaneDanmark vedligeholdelsessystem (Lisette Mortensen) • Supersygehusene <p>Indlæg kan omhandle nybyg, renovering, udvidelse, vedligehold.</p> <p>Mødeform og sted:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hybridt møde, hvor deltagerne mødes fysisk, men de, som har udfordringer med rejse, kan koble sig op via video -link • Mødested: Foreslås at finde sted hos Vejdirektoratet (Jakob Fryd) eller BaneDanmark (Lisette Mortensen), dvs. i "Trafiktårnet" Carsten Niebuhrs gade, Kbh. <p>Timing:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Foråret 2024 • Mødetidspunkt 10:00 – 13:00 med efterfølgende håndmad. <p>Målgruppe:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kommuner, regioner og entreprenører, f.eks. DI, entreprenører (MT Højgård, NCC, Nordstern, Hofo ift. fjernvarme, NCC, mv), <p>Birger: Sender forslag til Jacob Fryd og tlf. nummer på Jacob til Jeppe. Jeppe overtager kontakt til foredragsholdere, fastlæggelse af dato og sted. Douglas og Rune kan om nødvendigt bidrage. Mailing liste til kommuner er en udfordring</p>				

#	Emne	Baggrund
16	Måling af lyd: Måling på produkter under produktionsprocessen	<p>To forskellige hovedsigter med området:</p> <ol style="list-style-type: none"> Overholder produktet givne kvalitets eller regulatoriske krav Er der fejl på produktet (QA) <p>"Best practices", da det område i høj grad også er innovativt. Basal lydmåling er kendt teknik, men hvordan lykkes firma XX eller firma YY med at få en lydmåling på produkter til at fungere i fx meget støjfyldt produktionsmiljø, og hvor "takt time" i forbindelse med masseproduktion stiller store krav til hurtighed, automatisering og "smarte løsninger".</p> <p>De virksomheder, som mestrer at finde løsninger, og hvor man fx kan automatisere, opnår sikker QA – og derved fordele i konkurrencen i markedet.</p> <p>I høj grad innovation – men altså på området "best practices"</p> <p>Fokus: 'Conditional monitoring'. Hidtil primært løst med vibrationsmålinger, men støjovervågning tages i stigende grad i anvendelse. Fx Novo i forbindelse med en ny ubemandet fabrik. Kontakt Kasper Andersen, <i>Life Science Business developer, FORCE Technology</i>.</p> <p>Afventer oplæg til pkt. 17, derefter kan pkt. 16 emnet taget op.</p>
17	Udvikling og måling af lyd i forbindelse med design af produkter - med relation til lyd	<p>Timing Start 2024</p> <p>Fokus: Produktlyd som biprodukt, altså ikke primære lyd fra lydgivere, men lyd som opstår i forbindelse med andre typer produkter</p> <p>Lyd i/fra produkter kan have forskellige formål. En højttaler skal helst gengive lyden så korrekt som muligt, andre anvendelser skal være stille, fx en varmepumpe. For biler tilstræbes ofte bestemt produktlyd. Det samme for en støvsuger, der helst skal lyde effektiv. Så lyd er ved flere produkter et samspil af kvalitet, branding og lovgivningskrav.</p> <p>Simulering af lyd spiller ofte en rolle i forbindelse med udvikling af produkter og deres lyd. Problemstilling ofte kompleks, at selv simulering kommer til kort. Fx er simulering af vejstøj fra dæk så kompleks, at simulering (i hvert fald i dag) kommer til kort. Modellering kan være en vej frem. Efter alt at dømme er der basis for flere webinarer på området.</p> <p>Forslag til emner på webinar:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Overblik over området "sound created as a bi-product", herunder NVH (noise, vibration & harshness), som er måling og modifikation af støj og vibrationskarakteristikker på primært køretøjer muligvis HBK • Lydændringer på produkter til at estimere fejl på produktet. • 'Quality' evaluering, fx SenseLab <p>Foredragsholdere:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Patrick Glibert, Teknologisk (har accepteret). Emne: Produktudvikling generelt i relation til støj fra produkter (ikke Grundfos specifikt). Også nyopstået støj, når en virksomhed af forskellige grunde må skifte materialer eller underleverandører i eksisterende produkter. "Produkts lyd er ikke kostnat over produktets levetid" • Kelby Weillnau fra VI-grade (HBK, USA) omkring biler og produktlyd (har accepteret). • Peter Møller, Siemens Gamesa, Fokus på måling af vindmøllestøj.. • Søren Vase Legarth, SenseLab, Subjektiv vurdering af lyd fra produkter, da subjektiv opfattelse nogle gange afviger fra konkrete tekniske målinger. <p>Første koordinerende møde er afholdt, næste er fastlagt til 7. december. Gruppen tror på, at der kan være et program og dato for webinar klar til næste møde i arbejdsgruppen (februar 2024)</p>

#	Emne	Baggrund
19.a	Fremtidens by og støj	<p>Bredt emneområde Sikkert flere events, fysiske og webinarer. Første fysiske event er ved at blive stablet på benene:</p> <p>Program</p> <ul style="list-style-type: none"> • Intro fra Gate 21, DSC og Douglas. • 3 x 15 min faglig oplæg f.eks. tysker, svensker, dansker, evt. plus Trond. • 30 min. debat med Rune som konferencier • Gruppearbejde og tilbagemelding – evt. med breakout-rooms (Rune) 20+40 min • 40 min. debat • Afrunding <p>Der vil blive serveret øl snacks og snacks</p> <p>Lokation:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hos Gate 21 (et stort lokale + cafe område tilnetworking) <p>Der har været afholdt møde med Gate 21 (Karolina Huss), hvor Douglas og Shelley deltog. I øjeblikket er der mange muligheder. 'Deutsche Umweltsundesamt' (den tyske miljøstyrelse) er positiv omkring at bidrage (nok videodeltagelse). Jakob Fryd har nogle lovende kontakter. Emma Lisberg fra København Kommune, støjplanlægning (hun er tidligere Gate 2 ansat), ser ud til at ville bidrage.</p> <p>Tanken er at inddrage et eller flere kommunale projekter om kommende bydele, hvor man ønsker reduceret biltrafik. Det kunne være Aarhus-Ø projektet, Nyhavn/Sydhavn i København, Odense Kommunes plan om at halverer biltrafik i bymidten, mv. Desuden også inddrage aspekter som tæthed i bebyggelse. Hvis man reducerer biltrafik, men i stedet bygger meget tæt, er der måske ikke opnået meget. Fra Nordhavnsprojektet kan der måske også inddrages erfaringer, hvor der i nogle tilfælde næstene er for meget liv omkring bebyggelserne, så badning og udendørsophold giver negative tilbagemeldinger fra nogle, osv.</p> <p>Formen for mødet, som DSC i øjeblikket forestiller sig, er et fysisk eftermiddagsmøde, som starter med frokost og så kører til fx kl. 17:00</p> <p>Gate 21 vil gerne bidrage med sit "Silent City projekt.</p> <p>DSC har ønsker om også at bruge mødet til at rekruttere til en ny netværksgruppe, som man gerne vil etablere på området.</p> <p>Fokusgruppe:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Douglas Manwell • Jakob Fryd • Rune Egedal • Jibran Khan • Birger Schneider <p>Første møde i 'Undergruppen' den 7. september. Et efterfølgende møde er endnu ikke aftalt. Douglas sender snarest Doodle til mødeindkaldelse.</p> <p>God interesse fra bl.a. Københavns Kommune, men der mangler lidt i afpudsning af, hvad hovedbudskabet skal være.</p> <p>Douglas melder tilbage, når næste møde i 'Undergruppen' har været afholdt og der viser sig en klar strategi for mødet.</p>

#	Emne	Baggrund
21	Varmepumper Part 2	<p>Formål med webinar:</p> <p>Samfundet ønsker at fremme brugen af alternativ varmekilde som varmepumpe herunder forbedre forhold omkring installation af varmepumper. Vores hovedsigte med et DSC-webinar på området er at opnå reduktion i støj i forbindelse med varmepumper, bl.a. sikre, at opstilling og installation sker optimalt i relation til at minimere uønsket støj, så støj ikke bliver et forhold, der får forbrugere til at fravælge en varmepumpe-løsning. Ud fra samme målsætning er det også vigtigt at sikre, at støj fra varmepumper ikke fører til unødige ekstraomkostninger, fx krav om ændring af installation, fordi støjregler ikke er overholdt.</p> <p>Vi ønsker at undgå skrækhistorier om varmepumpestøj.</p> <p>Fokus på varmepumper har baggrund i, at:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Der er i dag et stort behov i samfundet for varmepumper i omstilling til mere energioptimal opvarmning. Derved undgås/reduceres opvarmning med olie, gas eller kul og dertil hørende CO² forøgelse. 2. Varmepumpeteknologien er under god udvikling mod mere energieffektive løsninger, eliminering i brug af drivhusgasser og løsninger med lavere støjgenerer end tidligere. 4. og 5. generations varmepumper har en række fordele mod tidligere typer – men er ofte dyrere end varmepumper af lavere kvalitet. <p>Krav, som stilles til måling af støj ved typegodkendelse af varmepumper, er en udfordring– ikke mindst de afledte data, ikke matcher de krav, som forbrugerne skal overholde med hensyn til støj overfor naboer. Støjkravene er fastsat af Miljøstyrelsen, eller rettere Miljøstyrelsen har nogle anbefalede retningslinjer. Disse har de fleste kommuner i landet valgt at gøre til krav for borgerne.</p> <p>Enighed i gruppen om at emnet er vigtigt, og at vi ønsker at fokusere på den positive 'vinkling': 'Hvordan kan forholdene omkring støj ved varmepumper forbedres i forbindelse med planlægning af opstilling af varmepumper bl.a. ved brug af bedre data?</p> <p>Målgruppe: Rådgivende virksomheder, specialister på varmepumper, lydteknikere, kommuner, myndigheder m.fl.</p> <p>Forslag til indlæg:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Brian Nielsen, produktchef Bosch: "Forventet udvikling i varmepumpeteknologi de næste 5-10 år med fokus på støj – Europa" • Danfoss: "Propankompressorer tilbyder bedre miljø, højere energieffektivitet – hvad med støjen?" • Claus Backalarz: "Krav til varmepumper – mht. til støj". Claus har i forvejen samarbejde med mange kommuner • Patrick Glibert, Teknologisk: "Måling og godkendelse af varmepumper" • Miljø/Energistyrelserne: "Kan bedre krav til varmepumpers støjspecifikation sikre freden i villakvartererne?" (Jesper Ditlefsen, Energistyrelsen) <p>Birger er i kontakt med flere af de foreslåede deltagere, men mangler accept fra Jesper Ditlefsen og Claus Backalarz. Fortsætter med arbejdet.</p>

#	Emne	Baggrund
22	Auralisering Seminar	<p>Oplæg: Fysisk møde, 14:00 – 16:30</p> <p>Termin: 30. november, 2023</p> <p>Større anlægsarbejder kræver gennemføres undersøgelser af anlæggets forventede påvirkning af miljøet. Redegørelsen indgår i den offentlige høring og anvendes som beslutningsgrundlag for realiseringen.</p> <p>Støj fylder meget i debatten. Der er et stort behov for at forklare naboer og andre interessenter, hvordan projektet vil påvirke omgivelserne.</p> <p>Auralisering kan give et lydæssigt indtryk af den færdige anlægs støjmæssige virkning, men kan også bruges til sætte lyd på virkningen af fx en støjskærm eller anden støjreducerende foranstaltning.</p> <p>Del-emner:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Auralisering af stationære og mobile kilder • Kan støjkildernes lyd syntetiseres – fx varmepumper, vindmøller, biler • Overvejelser om indendørs auraliseringer af eksterne kilder <p>Foredragsholdere:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Per Finne & Erik Thyssel, FORCE Technologies <p>Sted:</p> <ul style="list-style-type: none"> • FORCE Technology, Venlighedsvej 4, 2970 Hørsholm <p>Eventet er nu på hjemmesiden, og Gate 21 har delt linket til eventet til kommuner.</p>

Generelt synes “**Sound Scaping**” at få en stigende interesse. Er også efterspurgt af andre, f.eks. arbejdsgruppen ”Future Sound Solutions”. Vi forsøger at bevare kontrollen over emnet under denne arbejdsgruppe

Næste møde

Tirsdag den 6. februar, 2024, kl. 14:00 – 15:00

Bilag 1: Deltagere i mødet

Birger Schneider	CHAMAJ Consult ApS	Ejer, direktør
Birgit Rasmussen	AAU-CPH, Byggeforskning	Senior forsker
Douglas Manvell	DMdB	Ejer, direktør
Patric Glibert	Teknologisk Institut	Senior specialist
Rune Egedal	FORCE Technologies	Civilingeniør, akustik
Peter Møller Juhl	Siemens-Gamesa	Specialist ingeniør
Jeppe Lindegaard	Danish Sound Cluster	Event & project manager